

ACTA DE L'ASSEMBLEA ORDINÀRIA DE L'ASSOCIACIÓ XARXA DE MUNICIPIS PER L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

A **Mataró**, a 29 de novembre de 2019, sent les 9:35 hores, es reuneix amb quòrum suficient en segona convocatòria¹ l'Assemblea General Ordinària de l'Associació Xarxa de Municipis per l'economia social i solidària.

S'inicia l'Assemblea amb la **benvinguda** per part de l'Alcalde de Mataró, En David Bote.

Tot seguit es dona la benvinguda al Director General d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa, En Josep Vidal, que intervé presentant la Xarxa d'Ateneus Cooperatius i també de l'estat d'elaboració de la Llei d'Economia Social i Solidària de Catalunya.

El President de l'Associació, el Comissionat d'Economia Social, Desenvolupament Local i Consum de l'Ajuntament de Barcelona, N'Álvaro Porro, obre formalment l'assemblea amb una reflexió. Fins ara la Xarxa ha tingut un impuls tècnic molt potent, cal reconèixer aquesta feina i l'agraeix davant el quòrum d'Assemblea. Insisteix que la responsabilitat de totes és aconseguir que la Xarxa sigui quelcom útil; útil especialment per fer polítiques públiques. Demana als representats polítics un esforç, i interpel·la a tothom perquè es treballi per aconseguir que hom no senti que ve a acomplir agenda, sinó que ve a participar a la Xarxa perquè sap que s'endurà nous aprenentatges que podré aplicar al meu municipi, nous contactes,...

Així mateix, Na Imma Ferret, Alcaldessa de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, fa un gest simbòlic en nom de la XMESS, perquè és una Assemblea on molts càrrecs que són avui presents estan ostentats per persones noves. Es procedeix a citar a totes elles.

Es continua l'assemblea amb el punt primer de l'**Ordre del dia**.

Primer.- Aprovació acta anterior

S'aprova per unanimitat dels presents i representants l'acta de l'assemblea del 10 d'abril de 2019, fent constar que cal esmenar el municipi que apareix a l'encapçalament de l'acta, ja que l'Assemblea no va tenir lloc a Barcelona, sinó a Sabadell.

Segon.- Nova comissió executiva

N'Álvaro Porro, Ajuntament de Barcelona, procedeix a explicar com s'ha configurat l'única candidatura que es presenta. S'ha intentant acollir diversitat territorial, diversitat política, diversitat de dimensió (volum de població) i, també, s'ha tingut en compte la disponibilitat personal per facilitar la participació, ja que hi ha voluntat de promoure més presència política. Ha costat configurar aquesta candidatura i es vol fer un agraïment públic a En Xavier Rubio per les gestions fetes en aquest sentit. En general es creu que s'ha aconseguit l'equilibri pretès.

Barcelona s'ha auto candidat de nou per ostentar la Presidència, perquè se sent que, tot i que la Xarxa està en bon camí, encara necessita més temps per acabar de quallar i esdevenir referent.

¹ **Annex 1:** Llistat de sòcies

De fet ha estat a la pràctica mig mandat, per tant, es creia convenient tornar a liderar i continuar amb un impuls fort, sense posar en dubte que puguin venir més endavant d'altres municipis a liderar. La idea i voluntat és que es pugui rotar però no ara per no posar en risc la XMESS.

A més, s'ha buscat un equilibri entre renovació i continuïtat, i que els municipis nous tinguessin un cert reconegut a la XMESS, valorant que els municipis recent arribats a la XMESS ara potser no era el millor moment per incorporar-se a la comissió executiva. En aquest sentit ser conscients que la comissió executiva té la força que té i que hi ha d'altres espais de participació. Formalment cal accomplir amb certs aspectes jurídics i formals, però també cal recollir aquelles energies polítiques que calgui buscant la manera per aplicar-les més enllà de la comissió executiva.

Així doncs, la candidatura que es presenta està configurada per Barcelona a la Presidència, Santa Margarida i els Monjos a la Vicepresidència i Manlleu a la Secretaria, mantenint els mateixos municipi en aquests càrrecs. Es mantenen les vocalies de Mataró, Sabadell i Santa Coloma de Gramenet i s'incorporen com a noves Vilanova i la Geltrú, Salt i Cardedeu.

En Xavi Rubio, Ajuntament de Barcelona, agraeix el reconeixement tècnic. La Xarxa és quelcom viu, i malgrat els estatuts diuen que la comissió executiva està composta per 9 municipis, durant aquest mandat es mirarà cap a terres de ponent, del Pirineu i Aran,... Es buscarà la manera perquè la diversitat territorial es pugui anar ampliant i incorporant, perquè hi ha una clara voluntat que la Xarxa sigui antena en tot el país.

Es procedeix a votació i s'aprova per unanimitat dels presents i representants la nova comissió executiva.

En Xavi Rubio, Ajuntament de Barcelona, recorda que l'executiva sortint va fer la proposta que a la 2a quinzena de gener o principis de febrer es faci una trobada amb les representants polítiques per poder abordar un debat més calmat. Es comunica que Cardedeu s'ha ofert per acollir aquesta trobada.

Tercer.- Pla de treball 2020

Abans d'entrar a presentar el pla de treball del 2020, es fa un repàs de les accions més destacables durant el 2019 a càrrec d'En Pablo Bolancer, Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet².

En Xavi Rubio, Ajuntament de Barcelona, explica que es mantenen les anteriors línies estratègiques i línies d'actuació per articular el pla de treball 2020, que també seguiran articulant el nou mandat. Així mateix, el pla de treball 2020 es regeix per uns criteris generals que guien l'actuació de la XMESS (aprovats a l'Assemblea fundacional de la XMESS)³.

Na Elisa Segué, Ajuntament de Sabadell, exposa que van fer una proposta d'esmena al pla de treball, basada en que calia remarcar que tot allò que es fa en el marc de la Xarxa recau en els municipis socis. Com a XMESS s'ha de reforçar que el treball en xarxa serveix per a les polítiques públiques municipals⁴.

2 **Annex 2:** Presentació de l'Assemblea, pàgines 7 a 10.

3 **Annex 2:** Presentació de l'Assemblea, pàgines 12 a 16.

4 **Annex 2:** Presentació de l'Assemblea, pàgina 17.

Na Txell Carbó, Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, cal fer visible tota la tasca reproductiva que permet portar endavant el pla de treball⁵.

En Xavi Rubio, Ajuntament de Barcelona, el pla de treball 2020 és presenta com un quadre comandament, en el que es constata que la Xarxa disposa d'una tipologia d'instruments que permeten portar endavant les accions. Així doncs el quadre de comandament recull 29 accions, agrupades per tipologia d'instruments (jornades, formacions, materials, governança, relació amb tercers, assessorament/mentories, xarxes socials, web) que responen a diferents àmbits d'interès temàtic i/o d'impacte (CPR, expansió, identitat/relat, coneixements/consolidació,...) i que es preveuen executar en determinat marc temporal (trimestres 2020). Així mateix, queda recollit en qui recau la responsabilitat de dur endavant dita acció i a quines línies estratègiques i d'actuació responen. Per últim, s'ha volgut mostrar quin impacte pressupostari té cada acció, atenent a si es preveu executar a càrrec del pressupost ordinari o si està vinculat a la disponibilitat (o no) del conveni amb la Generalitat.

D'aquest pla de treball es desprèn que el nervi de la Xarxa és compartir allò que estem fent a cada municipi i el compartir espais i temps per poder dur endavant allò que volem fer.

Per últim fer constar que aquesta proposta de pla de treball 2020, ha estat elaborada per la Comissió Tècnica de l'Executiva en funcions a partir de les propostes fetes pels municipis en sessió tècnica de treball celebrada a Cabriels (18/09/2019) i en base al mandat de la darrera assemblea celebrada a Sabadell (10/04/2019). Aquesta proposta de pla de treball es porta avui a aprovació de l'assemblea ordinària de la XMESS després d'haver estat:

- Compartida una primera proposta amb tots els municipis membres i col·laboradors
- Obert el període d'esmenes a dita proposta
- Introduïdes les esmenes acurades fetes pels municipis membre en el període d'esmenes
- Validada per la comissió executiva en funcions

N'Álvaro Porro, Ajuntament de Barcelona, esmenta que 29 accions semblen moltes accions, però entén que en surten moltes perquè s'han estructurat a partir dels instruments. Si s'haguessin classificat per objectius, hauria resultat una altra classificació. Comenta que en una mateixa dinàmica de treball entren més d'una acció, per tant, li sembla més realista i valora molt que les accions plantejades estan enfocades en termes d'utilitat. Així mateix, aporta les següents reflexions: les jornades, intentar treballar-les d'una altra manera (el format). Alimentar les bases de dades d'experiències i persones. Més enllà del programa de mentories, promoure l'aprenentatge entre iguals i generar més assessories col·lectives ja que surten més a compte. Utilitzar la tecnologia, gravar les mentories que es facin i penjar-les al web o al canal Youtube de la XMESS. En perspectiva política dos elements clau, la Llei d'ESS i la Xarxa d'Ateneus Cooperatius, hem de ser capaces d'"arremangar-nos" i construir visió pròpia. Moment de país, al juny hi ha el Fòrum Social Mundial de les Economies Transformadores a Barcelona i s'ha de veure com aprofitar per fer una crida i contactar amb d'altres xarxes de municipis d'altres països (Franca té una xarxa molt més sòlida, però n'hi ha d'altres). Pel que fa a les temàtiques, destaca especialment la transició ecològica, sobirania alimentària (Barcelona serà Capital Mundial per a l'Alimentació Sostenible al 2021) i l'economia col·laborativa en relació a les plataformes digitals.

⁵ **Annex 2:** Presentació de l'Assemblea, pàgines 21 a 22.

En Xavi Rubio, Ajuntament de Barcelona, destaca l'acció 24 del pla de treball vinculada al FSMET. Així mateix, cita les xarxes europees RETES (França) i REBES (a nivell Europa, mixta entre autoritats locals i autoritats de l'ESS, amb força a Itàlia i Suècia, Europa de l'Est).

En Jordi Delgado, Ajuntament de Montornès del Vallès, comenta que troba molt complet el pla de treball, i només trobar a faltar la vessant de l'extensió territorial i que potser caldria formalitzar-la com un eix.

En Xavi Rubio, Ajuntament de Barcelona, respon comentant que la línia d'expansió territorial està recollida de forma transversal a diferents accions i, a més, es preveu en el Conveni amb la Generalitat que, de fet, la Direcció General ja el té sobre la taula.

N'Elisa Segué, Ajuntament de Sabadell, destaca algunes accions com la presència a la Fira d'Economia Solidària de Catalunya (FESC) o a les taules territorials dels Ateneus Cooperatius en la que la XMESS sigui convidada.

En Miguel Doñate, Ajuntament de Cabriels, afegeix que els millors ambaixadors som nosaltres mateixos, ser conscients de la nostra vinculació a la XMESS i explicar-la quan anem arreu.

Es procedeix a votació, i s'aprova per unanimitat dels presents i representants el Pla de treball 2020.

Quart.- Quotes 2020

N'Elisa Segué, Ajuntament de Sabadell, explica que la proposta de quotes pel 2020 es basa en el mateix criteri anterior, l'índex de població del municipi. L'únic que s'ha fet ha estat actualitzar-les en base a l'IDESCAT del 2018.

De cara a la primera assemblea del 2020 es vol portar a debat el criteri i també la quota per a consells comarcals. L'executiva elaborarà la proposta i es portarà a debat a l'assemblea.

Avui es porta a votació només les quotes 2020.

Na Marta Mayordomo, Ajuntament del Prat de Llobregat, fa una pregunta. En Josep Vidal ha comentat el tema del conveni; quina és la voluntat de finançament de la Generalitat?

En Xavi Rubio, Ajuntament de Barcelona, comenta que a l'assemblea de Terrassa (finals 2018) es va obrir un debat per veure quina relació establiria la XMESS amb la Generalitat, tenint en compte que calia reforçar la pròpia agenda. Amb això es va engegar un grup de treball i converses amb la Direcció General per aterrar la proposta de col·laboració, marcant aquelles aspectes en els que hi ha coincidència i recollir aquella part que interessa però que no podem fer perquè no és l'activitat principal de la XMESS. Es va arribar a un acord i es va elaborar una proposta de conveni amb accions concretes. Al mes de juny dit conveni es va entrar per registre, però a posteriori en Josep Vidal va demanar un ajornament de formalització pel 2020 perquè no podria garantir el pressupost per enguany.

Es procedeix a votació, i s'aprova per unanimitat dels presents i representants les Quotes 2020.

Cinquè.- Pressupost 2020

En Xavi Rubio, Ajuntament de Barcelona, explica perquè es presenten dos pressupostos. L'ordinari és el que es preveu executar amb els fons propis (quotes) i l'altre és el que es podrà executar en cas que es signi conveni amb la Generalitat.

Explicació pressupost:

- Fonts d'ingressos: principalment les quotes. Hi ha d'altres fonts de finançament, com per exemple, amb la Diputació de Barcelona ja s'ha co-organitzat una jornada i s'ha començat a tenir relacions amb la UE.
- Suport administratiu: gestió administrativa (quotes, relació amb gestoria, proveïdores, LOPD, convocatòries...), atenció a les sòcies i no sòcies, suport a comunicació, suport a l'assistència tècnica. Actualment el desenvolupa la cooperativa Calidoscoop.
- Auditoria: l'associació està associada al grup empresarial de l'Ajuntament de Barcelona i això implica, entre d'altres coses, l'obligació de passar una auditoria. Si bé està pendent que Hisenda ho comuniqui oficialment, s'està portant tota la gestió com si ja fos una realitat.
- Activitats: es desenvolupen gràcies als equips tècnics dels municipis membres, però el gruix està en el que executa l'assistència tècnica (secretaria tècnica). Actualment la desenvolupa la cooperativa LabCoop. La comunicació l'executa la cooperativa La Clara comunicació.
Es pot desenvolupar activitat sense conveni? Sí. Si tenim conveni viurem millor? No, es viurà diferent.

N'Álvaro Porro, Ajuntament de Barcelona, planteja que no acaba d'entendre la diferència entre suport administratiu i secretaria tècnica.

En Xavi Rubio, Ajuntament de Barcelona, explica que el suport administratiu fa taques administratives i la secretaria tècnica executa les activitats, és l'assistència tècnica per desplegar el pla de treball (jornades, guies, recull experiències,...). Així mateix, explica que durant el 2019 s'han pogut fer moltes accions gràcies a que a la realitat hi ha un acumulat de tresoreria d'altres anys que ha permès executar més activitat. Cal ser conscients que es necessita múscul per poder desenvolupar activitat.

N'Álvaro Porro, Ajuntament de Barcelona, comenta que estaria bé reflectir el que realment hi ha, amb una lògica de pressupost executiu.

N'Imma Ferret, Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, comenta que el que es presenta és una previsió i que cal tenir en compte que els pressupostos no deixen de ser documents vius.

En Jordi Delgado, Ajuntament de Montornès del Vallès, pregunta si hi ha d'altres fonts de finançament, com ara estatals o europees (desenvolupament regional)?

N'Álvaro Porro, Ajuntament de Barcelona, comenta que s'estan generant contactes però que encara no s'ha vist el context d'oportunitat. Es recorda que a la jornada de compra pública va venir la cap d'Economia Social de la UE "Àrea de direcció de creixement".

Na Montse Torres, Ajuntament de Terrassa, proposa que seria interessant tenir accés al seguiment econòmic de l'associació, ja sigui en trobades o digitalment. Per altra banda, per portar endavant el pla de treball, s'ha parlat des del principi de l'associació de l'optimització de recursos, per exemple, en la formació que imparteix la DiBa. Doncs bé, estaria bé recuperar la idea de coordinar formacions amb d'altres agents, tenir en compte el que fem els municipis i compartir,...

Es procedeix a votació, i s'aprova per unanimitat dels presents i representants el Pressupost 2020.

Sisè.- Nous Membres

En Raül Valentí, Alcalde de Sant Antoni de Vilamajor, exposa que són nous després de 24 anys on ha governat un altre partit. Alguna cosa tenien clara a l'accedir al govern i és que havíem d'aprendre coses i sobretot en temes de contractació. I posats a aprendre vam veure molt clar que la Xarxa era un espai on aprendre. Ens veiem amb cor de canviar dinàmiques estanques i tenim molt clar l'objectiu que volem assolir políticament. Ara ens toca aprendre molt del que s'ha fet fins ara en política pública d'ESS i, evidentment, també volem formar part de la XMESS per poder aportar.

En Jordi Estiarte, Alcalde de Bellpuig d'Urgell, subscriu el que ha dit el Raül al 100%. Som municipis petits, els únics tècnics que tenim estan a urbanisme, la resta són administratius. El valor és el teixit humà, per això formar part de la Xarxa.

Tot seguit exposa perquè volen formar part de la XMESS. Primer parla d'una realitat: a ponent es troben amb un panorama d'una realitat agrària purament capitalista, que ha pervertit la propietat i la producció agrícola. Quan es parla de cooperativisme a les terres de Lleida les persones surten corrents, perquè tenen una imatge dolenta.

Segon, fa un prec: la Xarxa ha de ser útil, són municipis amb una realitat complicada i compartir les experiències és tot. Com a responsables polítics tenen la sensibilitat, ara només els hi falten continguts i els venen a buscar a la Xarxa.

Tercer, tenen projectes: poder desenvolupar la contractació pública responsable; l'Ateneu cooperatiu de Ponent els ha convidat a formar part de l'Ateneu i els satisfà molt; l'escola municipal de música els agradaria fer-la caminar cap un model cooperatiu.

I per últim, un compromís: els agradaria ser una punta de llança per a la integració a la Xarxa d'altres municipis de terres de Lleida, i sobretot consell comarcals. Esperen poder contaminar a bona part dels municipis de ponent.

Es procedeix a votació, i s'aprova per unanimitat dels presents i representants que Sant Antoni de Vilamajor i Bellpuig esdevinguin membres de la XMESS.

Setè.- Precs i Preguntes

Sens haver cap prec i pregunta, es procedeix a donar veu a l'Ajuntament de Mataró, que presentarà la seva política pública en ESS i a l'AESCAT (Associació d'Economia Social de Catalunya) que presentarà el procés participatiu per poder recollir diferents veus en relació a la nova Llei d'Economia Social i Solidària.

1) Presentació de Mataró

En Sergi Morals, Regidor de l'Ajuntament de Mataró i Na Maria Ramos, Tècnica del mateix ajuntament, presenten les accions dutes endavant per part de l'Ajuntament de Sabadell.⁶

6 **Annex 3:** Presentació Ajuntament de Mataró

2) Presentació d'AESCAT

Intervenien en Xavier Palos, representant de la XES (Xarxa d'Economia Solidària) i en Joseba Polanco (Director de la Confederació de Cooperatives de Catalunya).

L'AESCAT és la primera agrupació de les diferents famílies de l'ESS de Catalunya. El primer repte que s'ha plantejat ha estat fer una reflexió per proposar unes bases del que hauria de ser la Llei d'ESS; una reflexió feta des de les entitats representatives de l'ESS. Expressen que són conscients que hi ha d'altres agents amb veus necessàries, per exemple la XMESS, i per tant, volen recollir aquestes altres veus.

El govern de la Generalitat té en el seu programa la voluntat sobre un possible Llei d'ESS, i l'AESCAT té la voluntat de dotar-se d'un marc jurídic com hi ha a d'altres llocs (França té una Llei d'ESS, o la Llei espanyola tot i que des d'aquí es considera insuficient). A més, és important reflectir noves pràctiques com són les economies feministes, de les cures, finances ètiques,..

Hi ha elaborat un document que no està tancat, és un document en construcció⁷.

Volien posar de relleu no només la representació que té l'AESCAT pel què és i representa, sinó també el procés que s'està duent a terme. És un model molt potent de participació públic-privada. El procés es va preparar durant el 2018 i s'està duent a terme durant el 2019. Malgrat hi havia un calendari inicial que era finalitzar a desembre del 2019, a la pràctica el procés no està finalitzat.

N'Álvaro Porro, Ajuntament de Barcelona, comenta que la XMESS té un grup de treball de la Llei i els pregunta a l'AESCAT com es pot articular aquest treball. Si cal introduir esmenes, si en el tràmit parlamentari la XMESS pot tenir un paper,....

En Josep Polanco, Confederació de Cooperatives de Catalunya, respon dient que el document que s'ha anat elaborant (i que té multitud de versions) es compartirà però demana consciència que és un esberrany. Així mateix, diu que la reflexió hauria de ser un procés intern, i que en algun moment els processos interns es comparteixin amb la resta d'entitats representatives.

Es proposa que l'AESCAT comparteixi el document esberrany que té elaborat. La XMESS convoca reunió de grup de treball de la Llei d'ESS per poder portar alguna cosa preparada per la trobada política de finals de gener 2020. És important alinear el debat del programa d'actuació de la política pública de país amb la política pública municipal.

En Sergi Morals, Ajuntament de Mataró, procedeix a tancar l'Assemblea. S'acomiada compartint que estan oberts a compartir i aprendre de tot el que pugui oferir la XMESS.

No havent-hi més temes a tractar es dona per acabada l'Assemblea en data i lloc que consta a l'encapçalament, amb la firma de Secretaria i el vist-i-plau de Presidència.

Secretaria

Vist-i-plau Presidència

ANNEX 1

Municipis presents amb representació política (16):

- Ajuntament de Barcelona
- Ajuntament de Cabrils
- Ajuntament de Cardedeu
- Ajuntament de Cornellà de Llobregat
- Ajuntament del Prat de Llobregat
- Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
- Ajuntament de Mataró
- Ajuntament de Montornès del Vallès
- Ajuntament de Palafrugell
- Ajuntament de Palau-Solità i Plegamans
- Ajuntament de Prats del Lluçanès
- Ajuntament de Ripollet
- Ajuntament de Salt
- Ajuntament de Sant Adrià de Besòs
- Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos
- Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

Municipis representants (delegació de vot en un altre municipi) (12):

- Ajuntament d'Arenys de Munt
- Ajuntament de Castellar del Vallès
- Ajuntament de Celrà (present representació tècnica)
- Ajuntament de Cerdanyola del Vallès (present representació tècnica)
- Ajuntament de Girona (present representació tècnica)
- Ajuntament de Manlleu (present representació tècnica)
- Ajuntament de Sabadell (present representació tècnica)
- Ajuntament de Sant Boi del Llobregat
- Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet (present representació tècnica)
- Ajuntament de Sobremunt
- Ajuntament de Terrassa (present representació tècnica)
- Ajuntament d'Ulldecona

Municipis presents sense representació política (3):

- Ajuntament de Badalona
- Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda
- Ajuntament de Vilafranca del Penedès

Nous municipis (2):

- Ajuntament de Sant Antoni de Vilamajor
- Ajuntament de Bellpuig

Altres entitats (2):

- XES (Xarxa d'Economia Solidària)
- CCC (Confederació de Cooperatives de Catalunya)

ANNEX 2

[Presentació de l'assemblea](#)

Assemblea – 29 de novembre de 2019 – Mataró

ANNEX 3

[Presentació d'accions d'impuls de l'ESS a Mataró](#)

Ajuntament de Mataró

Economia Social i Solidària

Ajuntament de Mataró

ANNEX 4

Presentació de l'AESCAT

Procés per articular la futura Llei d'Economia Social i Solidària a Catalunya

XMESS

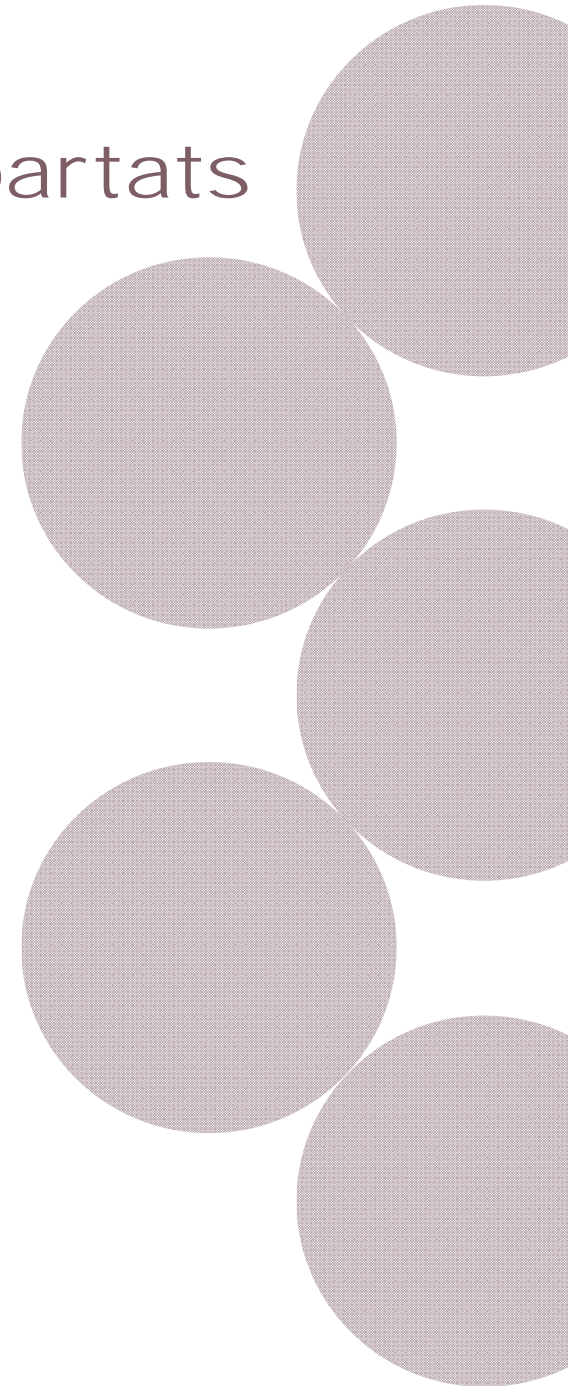
Mataró, 29 de novembre de 2019

Economia Social
Catalunya

Un document amb 6 apartats

- Una llei amb voluntat transformadora
- Un moviment divers, amb principis i valors compartits
- Un procés de reconeixement àgil, però exigent
- Crear un entorn favorable a l'ESS
- Reconeixement de l'ESS com un agent socioeconòmic
- Impuls de nous mecanismes de col·laboració públic-social-comunitària

L'economia social i solidària esta formada per milers d'iniciatives socioeconòmiques que impulsen una nova mirada de l'economia, **una economia que posa a les persones i la vida en el centre.**

Es tracta d'un moviment divers que tradicionalment ha estat format per mutualitats de previsió social, cooperatives, societats laborals, fundacions i associacions, centres especials de treball i empreses d'inserció. Totes aquests fórmules jurídiques ja tenen una normativa pròpia que la futura llei de l'ESS ha de reconèixer. Per tant, parlem d'una **lleï inclusiva que respecti la singularitat de les diferents famílies de l'ESS i obri la mirada cap a noves realitats socials i comunitàries** que puguin ser reconegudes com a ESS.

Considerem que l'estructuració de la futura llei de l'ESS ha de servir per avançar cap a la transformació del sistema econòmic actual en un altre de sostenible, democràtic, solidari, equitatiu i feminista. I ha de ser prou flexible per redefinir què hem d'entendre per economia a fi d'incloure-hi també el treball domèstic i de les cures, com també altres activitats no monetitzades de generació de béns i serveis.

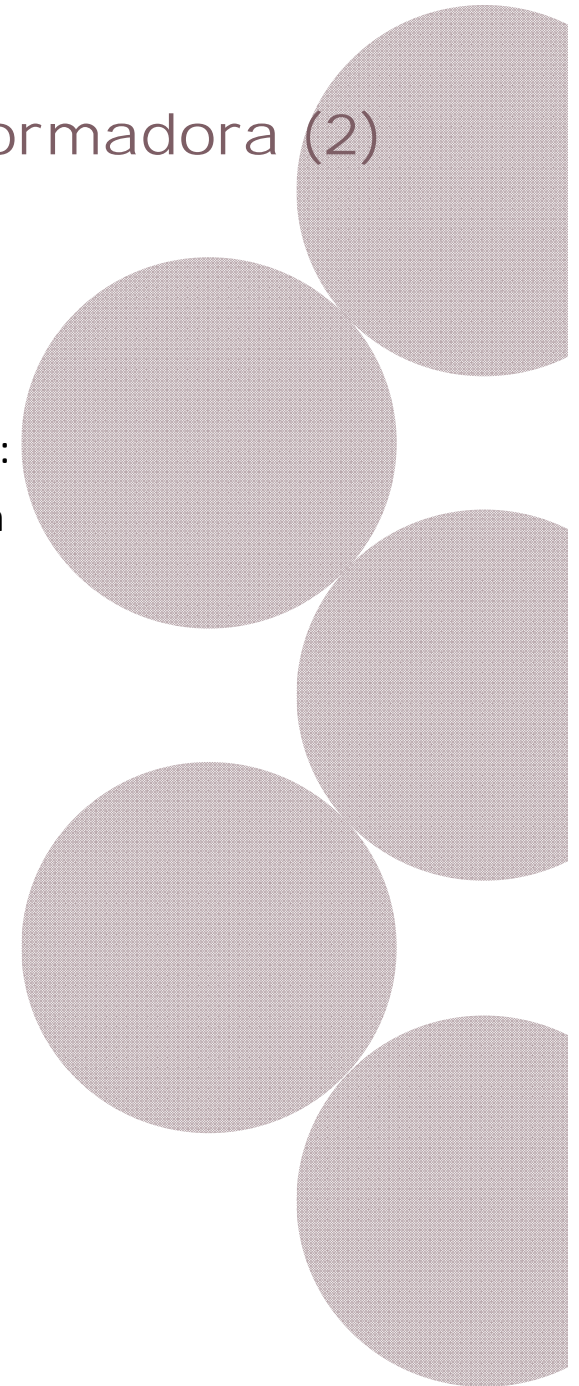
La llei ha d'estar alineada amb les diferents propostes i iniciatives legislatives impulsades des de l'àmbit europeu, que obren noves oportunitats a l'enfortiment de l'ESS. Al mateix temps, ha de servir per mostrar la voluntat de Catalunya de col·laborar activament en la definició de marcs legislatius d'àmbit europeu més propicis per a l'ESS.

Els reptes que tenim com a societat son exigents i només els hi podem donar resposta des d'una acció conjunta, des d'un compromís col·lectiu, des d'una mirada generosa i comunitària.

Des d'aquest punt de partida, considerem que el propòsit de la llei ha de ser:

- Recuperar una **concepció substantiva i plural de l'economia**, entesa com a interacció entre els sers humans i l'entorn per resoldre les seves necessitats.
- **Delimitar el concepte** i crear una identitat comuna per a l'economia social i solidària.
- **Posar en valor** els trets identitaris i diferenciadors de l'ESS.
- **Potenciar respostes col·lectives** a necessitats de la societat.
- **Facilitar l'estructuració i impulsar l'ESS**, d'acord amb els seus actors.
- Definir els **compromisos que ha d'assumir l'administració** cap a l'ESS i vetllar per al seu compliment.
- Identificar **noves formes de relació amb l'administració** que facilitin una contractació pública responsable i nous models de col·laboració.

Un moviment divers, amb uns principis i valors compartits

La Llei ha de delimitar el concepte d'ESS, ha de **definir què s'entén com a ESS i diferenciar-ho** de forma clara d'allò que no es pot considerar ESS.

La llei ha de servir per consensuar una **definició basada en els principis, valors i pràctiques de l'ESS** que s'adeqüi a la seva diversitat, amb una visió **oberta i inclusiva**.

Principis i valors de les organitzacions de l'ESS:

- Orientació a l'interès general i al bé comú: Impacte social positiu de l'activitat.
- Sense finalitat de lucre o distribució limitada i transparent d'excedents vinculada a les persones i no al capital. En el cas d'organitzacions que gestionin serveis de titularitat pública d'atenció a les persones hauran de ser sense ànim de lucre.
- Funcionament democràtic – sistemes de governança democràtica que incorporin a totes les persones dins l'entitat.
- Transformació social feminista i d'igualtat de gènere.
- Generació d'ocupació estable i relacions laborals justes i de qualitat.
- Forquilla retributiva transparent.
- Compromís amb el mediambient.
- Arrelament en el territori i participació en el teixit social.
- Transparència sobre l'activitat, sistema de govern, gestió i distribució d'excedents i retribucions.
- Intercooperació amb altres iniciatives de l'ESS.

A més de les entitats constituïdes sota les formes jurídiques que normalment s'associen a l'ESS (mutualitats de previsió social, cooperatives, societats laborals, fundacions i associacions, centres especials de treball i empreses d'inserció), cal estar oberts a incloure altres entitats i iniciatives que, pel que sigui, utilitzin altres formes jurídiques i no jurídiques, sempre que compleixin els principis i valors de l'ESS en la seva pràctica quotidiana i estiguin associades a alguna de les entitats representatives de l'ESS.

Un procés de reconeixement àgil, però exigent

Les entitats que vulguin ser reconegudes com a ESS hauran de passar un **procés de reconeixement** i evidenciar que estan alienades amb els principis i valors contemplats en la definició.

Aquest procés ha de ser **inclusiu i reconèixer a les realitats i les fórmules jurídiques que tradicionalment s'han identificat com a ESS**: mutualitats de previsió social, cooperatives, societats laborals, fundacions i associacions, centres especials de treball i empreses d'inserció, sempre que compleixin els criteris mínims marcats en aquesta llei.

Es poden definir **processos transitoris i d'acompanyament** per a que les entitats que no compleixin els requisits puguin avançar en el seu alineament amb els criteris marcats.

Els **principis i valors s'han de traduir en indicadors clars i mesurables** que puguin evidenciar el compromís de les entitats de l'ESS. Aquests indicadors han de construir-se de forma col·laborativa entre totes les organitzacions de l'ESS i partir de les **eines ja existents**.

Les entitats que vulguin ser reconegudes com a ESS presentaran una **declaració responsable assegurant el compliment dels principis i valors i estaran subjectes a possibles auditories o verificacions** de dades.

Les entitats que compleixin aquests principis i valors seran incorporades en un **registre de l'ESS**. Aquest registre estarà vinculat a un tipus de mesures generals de promoció i reforç dins de la llei.

La llei ha de preveure l'existència de recursos per a un **òrgan gestor del registre** que vetlli per l'acompliment dels requisits per a que una entitat pugui ser reconeguda com a ESS.

És important assegurar un **funcionament àgil i poc burocràtic** del registre, amb una renovació periòdica del reconeixement com a entitat de l'ESS. Cal assegurar una **correcta coordinació i accés a la informació entre els diferents registres** (ESS, cooperatives, mutualitats...) que eviti la duplicitat de tràmits.

Aquest **òrgan gestor ha de ser compartit** entre l'administració i l'AESCAT, mitjançant la creació d'una comissió mixta de seguiment del compliment dels criteris i compromisos adquirits per les organitzacions registrades.

Les iniciatives sociocomunitàries que es vulguin incorporar en aquests processos de registre hauran de passar per la seva formalització jurídica en alguna de les famílies reconegudes com a ESS (en cas que no la tinguin).

Crear un entorn favorable a l'ESS (1)

La llei ha de servir per **posar en valor l'economia social i solidària**, destacant el seu compromís transformador i l'impacte positiu de les seves activitats, facilitant el coneixement i reconeixement per part de la ciutadania.

Ha de visibilitzar les diverses realitats existents en l'ESS amb capacitat transformadora: producció, prestació de serveis, consum, finançament, habitatge...

S'elaborarà un **Pla Estratègic de l'ESS** que defineixi un període temporal llarg, un recurs pressupostari i mitjans operatius **per impulsar mesures de foment, enfortiment i representativitat** de l'ESS a tots els nivells.

Mesures de sensibilització i formació

La llei ha de promoure la incorporació de continguts sobre l'economia social i solidària a totes les etapes del sistema educatiu i acadèmic. Cal preveure accions transversals amb altres organismes del govern per establir coordinacions per desenvolupar aquestes temàtiques i d'integrar-les en els currículums acadèmics a tots els nivells del sistema educatiu.

Es promouran plans educatius a nivell de grau i de postgrau a les universitats. Així com la creació de coneixement a través de línies d'investigació a nivell de doctorat, dedicats a l'estudi i la comprensió de la realitat de l'economia social i solidària.

Es dedicaran recursos per al finançament i promoció d'activitats de visibilització i sensibilització en ESS, incloent accions de sensibilització al món professional i de les pròpies entitats del sector.

Es fomentarà la visibilització de l'ESS mitjançant campanyes sistemàtiques vers la ciutadania i la seva presència en els diferents canals i mitjans de comunicació, garantint unes quotes d'aparició mínimes.

Crear un entorn favorable a l'ESS (2)

Mesures per promoure la creació i l'enfortiment de l'ESS

La llei ha de fomentar accions destinades a facilitar la creació i desenvolupament de les entitats de l'economia social i solidària en coordinació amb els diferents actors de desenvolupament econòmic i territorial. S'assegurarà la coordinació estreta amb l'àmbit local (ajuntaments), per impulsar conjuntament les accions de promoció en el territori.

S'impulsaran sistemes estables i adaptats d'ajuda per a la formació i assessorament, assistència tècnica, elaboració d'estudis de viabilitat i diagnòstic empresarial, auditories, balanç social, assessoria comptable, fiscal jurídica, finançament d'activitats de formació general i tècnica.

S'assegurarà que totes les persones que volen constituir una empresa puguin ser assessorades per adoptar formes de l'ESS, ja sigui a través dels serveis públics de suport a la creació d'empreses, o formant les gestories del territori que poden acabar assessorant aquestes noves empreses.

Es contemplaran sistemes per aproximar pimes responsables i persones autònomes per a què convergeixin cap a l'ESS.

L'administració prioritzarà l'establiment de normes i incentius que tinguin per objecte la creació i consolidació de treball estable i de qualitat a través de les entitats de l'ESS.

S'estudiaran sistemes i mesures de política tributària que reconeguin les especificitats de les entitats de l'ESS, impulsant un marc fiscal propici que recompensi millor l'impacte social de les empreses de l'ESS en matèria de cohesió social, mediambiental i territorial. Com per exemple tipus impositius reduïts de l'impost de societats, exempcions de l'impost de transmissions patrimonials o desgravacions de les aportacions a MPS (Mutualisme de Previsió Social), entre d'altres.

S'impulsaran sistemes de finançament adaptats a les especificitats de les entitats de l'ESS, com per exemple línies de crèdit, subvencions, noves iniciatives de finançament alternatiu o suports adreçats a la creació de les entitats i la seva consolidació.

Cal garantir l'accés a finançament a través de sistemes públics (p.e. ICO), o a través del Sistema de Finances Ètiques i Cooperatives.

Crear un entorn favorable a l'ESS (3)

Mesures de promoció del mercat social i la integració econòmica

La llei ha de promoure i facilitar la creació d'un mercat social que ajudi a establir relacions entre les entitats de l'ESS i a fomentar un consum i estalvi responsable i conscient entre la ciutadania i els diferents actors socials.

L'administració pública promourà un mercat social que inclogui les diferents realitats existents, com producció, consum, habitatge, prestació de serveis, mutualisme, serveis d'atenció a les persones, etc. desenvolupats per les entitats socials.

Per fomentar el mercat social, l'administració en tots els seus àmbits i nivells, prioritzarà la compra de béns i serveis dins el mercat social.

L'administració pública promourà la integració socioeconòmica mitjançant la intercooperació del sector de l'economia social i solidària, a través de l'establiment de relacions permanents entre les iniciatives del sector, conformant una xarxa de relacions de producció, d'intercanvi, de crèdit i de consum a nivell local, comarcal, nacional i internacional, en la perspectiva de la consecució del mercat social.

Mesures de foment de la innovació

La llei ha de facilitar eines i mecanismes per promoure la innovació en totes les seves formes entre les entitats de l'ESS, incloent la innovació social i les noves respostes als reptes socials.

Es crearan línies de finançament per promoure la innovació, facilitant la realització de proves pilot.

Es crearà un Observatori de l'ESS que promogui la recerca-acció concertada entre els agents socioeconòmics de l'ESS, les universitats i les administracions. Ha de servir també per coordinar i harmonitzar totes les iniciatives i els diagnòstics territorials existents.

Reconeixement de l'ESS com un agent socioeconòmic

Les polítiques econòmiques de país han de fomentar els valors de l'ESS en una economia oberta, plural i transformadora, en totes les seves dimensions.

La llei ha de reconèixer l'àmbit de l'ESS i els seus actors com a **agents socioeconòmics en la definició, seguiment i avaluació de polítiques públiques al mateix nivell que les organitzacions sindicals i patronals.**

S'ha d'assegurar la presència de l'ESS en els diferents espais de participació i decisió sobre polítiques públiques, econòmiques i socials, com per exemple el Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya.

La llei ha de reconèixer a l'AESCAT, i a les organitzacions que hi formen part, com a interlocutors de l'ESS amb les administracions, fomentant també el seu reconeixement als diferents nivells de l'administració (municipal, europeu...).

La llei ha de preveure la **creació d'un espai de diàleg i governança de l'ESS** amb l'administració de caràcter paritari i transversal. Aquest espai pot ser considerat el Consell Català de l'ESS i ha d'estar format pels diferents actors de l'ESS i diferents actors públics i privats implicats en el seu desenvolupament. Hi seran presents l'AESCAT, el Govern, els diferents partits amb representació parlamentària, entitats municipals, món acadèmic, etc.

Aquest Consell serà l'espai on consensuar entre els diferents agents les polítiques i mesures a implementar i l'encarregat i garant de l'execució dels plans de treball de suport a l'ESS aprovats de forma participativa.

Aquest Consell hauria d'estar compost tenint en compte criteris territorials. La proposta s'hauria d'articular en tres nivells: municipal, territorial/supramunicipal i nacional. A cada un d'aquests nivells s'implementen tècnicament les mesures de promoció i reforç de l'ESS.

Impuls de nous mecanismes de col·laboració público-social-comunitària

Les administracions públiques reconeixeran el retorn social de les entitats de l'ESS en matèria de **contractació i compra pública** i les de subministrament de béns i serveis a les entitats públiques.

En aquest sentit, en la mesura que els serveis socials, educatius, sanitaris i asseguradors no siguin de gestió pública, es prioritzarà la contractació a iniciatives de l'economia social i solidària sense ànim de lucre, a través de **concursos públics en els que s'establiran clàusules socials i ambientals**.

Es promourà marcs de relació més enllà de la contractació que prioritzin la qualitat dels serveis per sobre del preu, mitjançant eines com la **concertació público-social-comunitària en els serveis públics**: serveis a les persones, gestió d'equipaments, manteniment, abastiments, lleure, assegurances, etc.

Les administracions públiques cediran a les iniciatives de l'economia social i solidària infraestructures i propietats públiques per a projectes productius o de servei a la comunitat, impulsant la transformació social a través del consum, l'accés a l'habitatge, la salut, etc.

Es promourà la cessió **d'equipaments públics per a la promoció de l'economia social i solidària**, com vivers de l'ESS i altres fórmules similars.

Es donarà suport a l'ús i la gestió comunitària de béns públics, a través de la construcció d'un marc institucional i normatiu que permeti reconèixer i promoure experiències ciutadanes d'ús comunitari d'espais públics susceptibles de ser cedits per a un ús i gestió comunitàries.

Procés per articular la futura Llei d'Economia Social i Solidària a Catalunya

Cap a un marc de reconeixement jurídic i
polític

economiasocialcatalunya.cat

[@ES_Catalunya](https://twitter.com/ES_Catalunya)

info@economiasocialcatalunya.cat

